

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 21 maja 2019 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w S. wniosła przeciwko TUZ Towarzystwu (...) w W. o zapłatę kwoty 2742,90 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 4 sierpnia 2018 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Powódka jako nabywca wierzytelności przysługującej poszkodowanemu zdarzeniem drogowym, którego sprawca był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego, dochodzi od pozwanego dalszego odszkodowania tytułem kosztu najmu pojazdu zastępczego.

Nakazem zapłaty z dnia 29 lipca 2019 r. Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Szczecin-Centrum w Szczecinie X Wydziale Gospodarczym orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwany wniósł sprzeciw od ww. nakazu zapłaty, zaskarżając nakaz w całości, wnosząc o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych, kwestionując okres i stawkę najmu.

W toku procesu strony podtrzymały swoje doczasowe stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 12 maja 2018 r. (sobota) doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd marki V. (...) nr rej. (...) należący do P. M.. Sprawca zdarzenia posiadał ważną polisę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy mechanicznych zawartą z TUZ Towarzystwem (...) w W., który przyjął odpowiedzialność co do zasady i wszczął postępowanie likwidacyjne.

W związku z niemożnością korzystania z uszkodzonego pojazdu poszkodowany, po oddaniu pojazdu do warsztatu, dnia 14 maja 2018 r. (poniedziałek) zawarł z powódką (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w S. na czas naprawy umowę najmu pojazdu zastępczego marki S. (...) o nr rej. (...), przy dobowej stawce najmu wynoszącej 170 zł netto.

Podczas telefonicznego zgłoszenia szkody ubezpieczycielowi sprawcy, co miało miejsce również dnia 14 maja 2018 r. w poniedziałek, na zapytanie konsultanta infolinii, czy auto zastępcze będzie wynajmowane, mechanik z warsztatu, do którego poszkodowany oddał pojazd do naprawy, poinformował, że auto już jest wynajmowane. W odpowiedzi konsultant poinformował, że ubezpieczyciel pokryje wynajem maksymalnie do kwoty 160 zł za dobę najmu.

Poszkodowanemu, ani mechanikowi, który zgłaszał szkodę w jego imieniu, nie zaproponowano zorganizowania pojazdu zastępczego za pośrednictwem ubezpieczyciela.

Wynajętym pojazdem poszkodowany, zamieszkały w M., poruszał się m.in. w celu dojazdu do pracy w D..

Dowód:

- umowa najmu z dnia 14 maj 2018 r. k. 23-24;
- OWU k. 69;
- oświadczenie k. 26;
- kalkulacje naprawy TUZ k. 27-40;
- korespondencja e-mail k. 41-64;
- akta szkody płyta CD k. 83;

- zeznania świadka P. M. k. 155, 161-162;

- zeznania za powódkę P. H. k. 259-260.

Po zakończeniu naprawy dnia 29 czerwca 2018 r. poszkodowany zwrócił powódce wynajęty pojazd zastępczy. Tego samego dnia poszkodowany zawarł z powódką umowę cesji wierzytelności, na podstawie której zbył na rzecz powódki wierzytelność przysługującą mu z tytułu zdarzenia z dnia 12 maja 2018 r. w stosunku do TUZ Towarzystwa (...) w W..

Dnia 3 lipca 2018 r. powódka wystawiła na rzecz poszkodowanego fakturę VAT nr (...) na kwotę 9827,70 zł brutto, tytułem najmu pojazdu zastępczego przez okres 47 dni, przy dobowej stawce najmu wynoszącej 170 zł netto.

Dowód:

- umowa cesji z dnia 29 czerwca 2018 r. k. 22;

- faktura VAT k. 25;

- zeznania świadka P. M. k. 155, 161-162;

- zeznania za powódkę P. H. k. 259-260;

Pismem z dnia 4 lipca 2018 r. powódka dokonała zgłoszenia nabytej od poszkodowanego wierzytelności, wnosząc o zapłatę kwoty 9827,70 zł.

Dowód:

- pismo z dnia 4 lipca 2018 r. k. 18;

Decyzją z dnia 16 lipca 2018 r. pozwany przyznał powódce odszkodowanie tytułem kosztów najmu pojazdu zastępczego w kwocie 7084,80 zł, uznając za uzasadniony okres najmu 36 dni, przy zweryfikowanej dobowej stawce najmu do kwoty 160 zł netto.

Dowód:

- decyzja TUZ z dnia 16 lipca 2018 r. k. 17;

Pismem z dnia 1 sierpnia 2018 r. powódka wniosła odwołanie od decyzji z dnia 16 lipca 2018 r. , wzywając pozwanego do zapłaty kwoty 2742,90 zł w terminie 7 dni.

Dowód:

- pismo z dnia 1 sierpnia 2018 r. k. 18-19;

Decyzją z dnia 29 sierpnia 2018 r. pozwany ubezpieczyciel sprawcy szkody odmówił wypłaty dalszego odszkodowania, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko.

Dowód:

- decyzja TUZ z dnia 29 sierpnia 2018 r. k. 20-21;

Wynajęty pojazd zastępczy marki S. (...) (klasa C+) odpowiadał klasie pojazdu uszkodzonego marki V. (...) (V. – C).

Średnie rynkowe stawki najmu pojazdu zastępczego z uwzględnieniem przy rozliczeniu bezgotówkowym, pełnym zakresem ubezpieczeń OC/AC/ z wykupionym udziałem własnym w uszkodzeniach, na czas nieokreślony w II kwartale 2018 r. wynosiły:

- w opcji z limitem kilometrów 145-178 zł netto/doba;

- w opcji bez limitu kilometrów 153-186 zł netto/doba.

Uzasadniony czas warsztatowy naprawy pojazdu z uwzględnieniem zakresu uszkodzeń wynosił 13 dni. Uzasadniony czas trwania najmu pojazdu zastępczego z uwzględnieniem czynności procesu likwidacji szkody i procesu naprawczego wynosił 47 dni.

Dowód:

- opinia biegłego sądowego M. M. k. 182-204, 238v.-239.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych w sprawie dokumentów, w tym akt szkody zapisanych na płycie CD, przy czym strony nie kwestionując autentyczności tych dowodów, wyciągały jedynie częściowo odmienne wnioski. Sąd w całości dał wiarę przesłuchanemu w sprawie świadkowi P. M., jak również przesłuchanego za stroną powodową P. H.. Sąd uznał, że brak było jakichkolwiek podstaw do kwestionowania prawdziwości zeznań świadka i ww. przedstawiciela powódki, w szczególności w zakresie wydłużenia procesu naprawy z uwagi na ujawnienie dodatkowych uszkodzeń i koniecznością akceptacji kosztorysu po oględzinach dodatkowych, co wynikało z materiału dokumentarnego i potwierdziła opinia biegłego.

Sąd bazował także na pisemnej i ustnej, uzupełniającej opinii biegłego sądowego M. M., a przyjęta przez biegłego metodologia wyceny nie budziła zastrzeżeń. Dla porządku wskazać należy, że ogłoszonym na rozprawie dnia 24 lutego 2021 r. postanowieniem sąd oddalił wniosek powódki o wyłączenie biegłego sądowego M. M., w całości podzielając argumentację biegłego w odpowiedzi na wniosek powódki, przedstawioną w piśmie z dnia 13 grudnia 2020 r. jaka na k. 201 – 209 akt sprawy.

Biegły wykonując opinię, oparł się na dostępnym w sprawie materiale dowodowym, w sposób precyzyjny uzasadnił jej treść. W związku z zarzutami pozwanej w opinii uzupełniającej biegły przekonywająco wyjaśnił, w jaki sposób wyliczył okres naprawy, a co za tym idzie – zasadnego najmu pojazdu zastępczego. Wy tłumaczył, do jakich klas należały pojazdy uszkodzony i wynajęty, wskazując, że dla analizy stawek przyjął stawkę dla klasy C+, dlatego, że mało która wypożyczalnia dysponuje pojazdami typu van typu C, dlatego można przyjąć, że te segmenty są równoważne, natomiast klasa C+ jest dostępna praktycznie we wszystkich wypożyczalniach. Potwierdził, że na wolnym rynku istnieje możliwość wynajęcia pojazdu zastępczego odpowiadającego klasą pojazdowi poszkodowanego (klasa (...)) za kwotę oferowaną przez pozwanego - 160 zł netto/doba, jak i za stawkę powódki 170 zł netto. Logicznie wyjaśnił, od jakiej daty wyliczył zasadny okres najmu, tj. od 14 maja 2018 r., kiedy to najem faktycznie się rozpoczął i od której to daty pozwany również przyjął wyliczenie uzasadnionego jego zdaniem okresu. Biegły wyliczając zasadny okres najmu na 47 dni uwzględnił w głównej mierze okres, w którym warsztat uzgadniał z pozwanym konieczny zakres naprawy, a większość tego czasu, co wynikało z dostępnego materiału dowodowego, stanowiła korespondencja z pozwanym ubezpieczycielem. Przyjął, że ostateczny zakres naprawy miał miejsce dopiero 26 czerwca 2018 roku, tj. do czwartego kosztorysu, a nie do trzeciego z 11 czerwca 2018 r., jak chciała tego pozwana. Wyjaśnił, że na wydłużenie tego czasu wpłynęła przewlekłość postępowania likwidacyjnego z przyczyn leżących po stronie pozwanego TUZ Towarzystwa (...). Podkreślił, że uwagi warsztatu były uzasadnione, gdyż w kolejnych kosztorysach pozwany je uznawał. Sąd ostatecznie biegły przyjął okres 44 dni, w którym uzgadniano zakres naprawy i 3 dni na faktyczną naprawę. Biegły swoją opinię pisemną w całości podtrzymał. Strona powodowa nie kwestionowała wartości dowodowej opinii biegłego.

Opinia ustna wygłoszona przez biegłego na rozprawie była logiczna, wyczerpująca, odnosiła się do zarzutów stron, dlatego wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z kolejnej opinii uzupełniającej oddalono, uznając, że zmierza on jedynie do przedłużenia postępowania (art. 235² § 1 pkt 5 k.p.c.). Ponadto oddalono wniosek o dopuszczenie dowodu z dokumentów zawnioskowanych od poszkodowanego związku z tym, że poszkodowany na żądanie sądu nie złożył tych dokumentów. Dowodu tego nie dało się przeprowadzić (art. 235² § 1 pkt 4 k.p.c.), przy czym nie można oczekiwać, że poszkodowany trzy lata po naprawie będzie dysponował dokumentami, z których wynika historia zamawianych części. Zwłaszcza że naprawę przeprowadzał warsztat. Niezależnie od tego wniosek ten był spóźniony, gdyż pozwany mógł

takie dokumenty z naprawy uzyskać od poszkodowanego czy mechanika, który przeprowadzał naprawę w sposób tzw. bezgotówkowy – już w toku postępowania likwidacyjnego, bądź zgłosić taki wniosek w sprzeciwie. Wniosek pozwanego pojawił się dopiero w związku z treścią niekorzystnej dla pozwanego opinii biegłego, która potwierdzała długość najmu pojazdu od powódki. W ocenie sądu zmierzał on jedynie do przedłużenia postępowania (art. 235² § 1 pkt 5 k.p.c.). Z tych względów zastrzeżenie pełnomocnika pozwanego zgłoszone do protokołu ostatniej rozprawy jest bezzasadne.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne w całości.

Jego podstawę prawną stanowi przepis art. 822 § 1 i 4 k.c. W rozpoznawanej sprawie niesporny był fakt zawarcia przez sprawcę zdarzenia umowy ubezpieczenia OC z pozwanym i zaistnienie powodującego szkodę zdarzenia, za które odpowiadała osoba ubezpieczona. Odpowiedzialność ubezpieczyciela pokrywa się z odpowiedzialnością sprawcy szkody. Strona pozwana swojej odpowiedzialności również nie kwestionowała. Kwestionowała natomiast wysokość szkody.

Legitymacja powódki wynikała z przywołanego wyżej art. 822 § 4 k.c. oraz przelewu wierzytelności przysługującej poszkodowanemu z tytułu odszkodowania w związku z najmem pojazdu zastępczego (art. 509 k.c.). Sąd w pełni podziela przy tym argumentację prawną wyrażoną w wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy z dnia 23 maja 2019 r., sygnatura akt VIII Ga 94/19. Zgodnie z nim „oczywistym jest, że umowy przelewu zawierane z podmiotami świadczącymi jednocześnie usługi w zakresie najmu pojazdów zastępczych mają na celu umożliwienie dochodzenia przez wynajmującego roszczeń wobec ubezpieczycieli z pominięciem poszkodowanego.” W niniejszej sprawie nie zachodzą również podstawy do uznania umowy przelewu za nieważną, w szczególności brak jest naruszenia normy wynikającej z art. 510 § 2 k.c. Powódka była więc czynnie legitymowana do dochodzenia niniejszym pozwem roszczeń z tytułu zdarzenia z dnia 12 maja 2018 r. w pojeździe należącym do P. M..

Strona pozwana zakwestionowała wysokość stawki powódki, wskazując na złożoną propozycję zorganizowania pojazdu zastępczego za własnym pośrednictwem. Kwestia zastosowanych stawek najmu jest przedmiotem wielu wypowiedzi judykatury, a podsumowaniem orzecznictwa w tym zakresie jest uchwała Sądu Najwyższego z 24 sierpnia 2017 r. w sprawie III CZP 20/17 - wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione. W świetle poczynionych ustaleń faktycznych w poniedziałek 14 maja 2018 r., a więc dwa dni po zdarzeniu drogowym, które miało miejsce 12 maja 2018 r. w sobotę, szkodę telefonicznie zgłosił ubezpieczycielowi w imieniu poszkodowanego mechanik, w którego warsztacie odbywała się naprawa pojazdu. W trakcie tej rozmowy konsultant jedynie zapytał (21 minuta nagrania), czy będzie wynajmowane auto zastępcze. Otrzymał odpowiedź, że już jest wynajmowane, gdyż istotnie od 14 maja 2018 r. poszkodowany, zam. w M., rozpoczął najem pojazdu od powódki m.in. w celu dojazdu do pracy w D.. Na co konsultant pozwanego poinformował jedynie, że ubezpieczyciel pokrywa wynajem do stawki maksymalnie w kwocie 160 zł za dobę. Co istotne, ubezpieczyciel w toku tej rozmowy powziął wiadomość, że poszkodowany wynajmuje już pojazd zastępczy. Mimo to, konsultant nie zaproponował poszkodowanemu wprost zorganizowania auta zastępczego za swoim pośrednictwem, w szczególności nie skontaktował się z poszkodowanym w celu zaoferowania zamiany pojazdów za akceptowaną przez siebie stawkę. Konsultant jedynie poinformował zgłaszającego szkodę, do jakiej kwoty pokryje koszty tego najmu. Przedstawionej informacji nie można w ocenie sądu traktować jako oferty bezpłatnego zapewnienia poszkodowanemu pojazdu zastępczego. Kwestia zastrzeżenia pokrycia najmu w stawce maksymalnie do kwoty 160 zł za dobę jest w tym przypadku drugorzędna i pozostaje bez znaczenia, skoro w toku likwidacji szkody ubezpieczyciel nie poinformował poszkodowanego, że zapewni poszkodowanemu pojazd zastępczy za taką stawkę i co istotne, pokryje wszystkie koszty z tego tytułu. Wiarygodne zeznania świadka i przedstawiciela powódki nie potwierdziły przy tym propozycji zorganizowania pojazdu zastępczego za pośrednictwem ubezpieczyciela. Natomiast w świetle zarejestrowanego przebiegu rozmowy z konsultantem nie sposób informacji ubezpieczyciela poczytywać jako oferty nieodpłatnego zorganizowania pojazdu zastępczego. Jak słusznie bowiem

wskazał w podobnej sprawie Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy w wyroku z dnia 17 marca 2021 roku sygn. akt VIII Ga 224/20, niepubl. zapis rozmowy ewidentnie przemawia za uznaniem, że dla konsultanta liczyło się podkreślenie fiskalnej strony relacji uprawnionego i podmiotu zobowiązanego do naprawienia szkody, skoro ważniejsze od uzmysłowienia poszkodowanemu możliwości bezpłatnego wynajmu pojazdu zastępczego za pośrednictwem towarzystwa, było poinformowanie go, że zwrot wydatków z tego tytułu nastąpi jedynie w granicach stawki maksymalnej za najem pojazdu zastępczego do wskazanej kwoty za dobę.

Zwraca przy tym uwagę, że poszkodowany najął pojazd od powódki, gdyż jej wypożyczalnię zaproponował warsztat, gdzie oddał pojazd do naprawy. Nie można przy tym zarzucić poszkodowanemu zwłoki w zgłoszeniu szkody, gdyż zdarzenie miało miejsce w sobotę, a zgłoszenie pozwanemu 2 dni później w poniedziałek, a więc w pierwszy dzień roboczy po weekendzie. Ciężar wykazania, że ubezpieczyciel złożył propozycję zorganizowania pojazdu zastępczego spoczywał na pozwanym (art.6 k.c.), który tego ciężaru nie podźwignął. Wobec powyższego poszkodowany miał prawo wynajmować pojazd zastępczy od powódki, zgodny klasowo z autem uszkodzonym.

Przy rozliczeniu kosztów najmu powódka zastosowała stawkę w wysokości 170 zł netto/doba. Stawka ta dotycząca najmu bez limitu kilometrów i bez udziału własnego, co wynika z umowy najmu, mieści się w przedziale stawek najmu pojazdów z segmentu C+ jak wynajęta S. (...), która klasowo odpowiada uszkodzonemu V. (...) z segmentu (...) – C. W ocenie sądu niezależnie od powyższego różnica 10 zł netto za dobę między stawką powódki (170 zł netto) a stawką akceptowaną przez ubezpieczyciela (160 zł netto) jest w zasadzie tak niewielka, że na kanwie niniejszej sprawy, w której pozwany kwestionował także okres najmu - praktycznie pomijalna, nawet gdyby teoretycznie przyjąć, że propozycja najmu padła.

Sąd nie podzielił także zarzutu strony pozwanej w przedmiocie uzasadnionego okresu najmu pojazdu zastępczego. W okolicznościach sprawy najem trwający 47 dni począwszy od 14 maja 2018 r., w którym to dniu zgłoszono także szkodę, w żaden sposób nie jest okresem rażąco zawyżonym, zważywszy że poszkodowany zakończył najem po naprawie jego własnego pojazdu, a na długość naprawy niewątpliwie wpłynęła opieszałość ubezpieczyciela, m.in. potrzeba akceptacji kolejno czterech kosztorysów naprawy, które uwzględniały postulowany przez warsztat zakres naprawy. Podobne stanowisko wyraził Sąd Okręgowy VIII Wydział Gospodarczy w wyroku z 9 grudnia 2020 r., sygn. akt VIII Ga 171/20, niepubl., notabene w sprawie w powództwa powodowej spółki, iż nie jest powszechną praktyką zamawianie przez warsztaty części zamiennych i naprawa pojazdu przed przyjęciem odpowiedzialności przez ubezpieczyciela sprawcy szkody. Z uwagi na brak potwierdzenia przez pozwaną przyjęcia odpowiedzialności za szkodę warsztat mógł wstrzymać się z dalszymi działaniami, w szczególności z zamawianiem części zamiennych, aby uniknąć ryzyka niepokrycia kosztów naprawy. (...) Należy mieć przy tym na uwadze fakt, że gdyby pozwana odmówiła wypłaty odszkodowania to poszkodowany lub warsztat naprawczy byłiby zmuszeni pokryć te koszty w tym nieuznanym przez pozwaną zakresie. Nie można natomiast oczekiwać od poszkodowanego, że będzie ponosić ryzyko zapłaty za naprawę pojazdu, zwłaszcza gdy do zdarzenia drogowego doszło bez jego winy.

Pozwany, który uznał za zasadny okres najmu trwający 36 dni, nie wykazał zgodnie z ogólną regułą rozkładu ciężaru dowodu powyższego twierdzenia w niniejszym procesie (art. 6 k.c.). Natomiast powódka na podstawie przeprowadzonego dowodu z opinii biegłego, co do którego zresztą składała wniosek o jego wyłączenie, iż nie będzie wobec powódki bezstronny, udowodniła zasadność całego okresu faktycznego najmu wynoszącego 47 dni.

W związku z powyższym zasądzono całą dochodzoną pozwem kwotę 2742,90 zł, stanowiącą różnicę pomiędzy ww. kosztami najmu (9827,70 zł) a dotychczas wypłaconym odszkodowaniem przez pozwaną z tego tytułu (7484,80 zł).

Odsetki od tej kwoty należą się za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego (art. 481 k.c.), a termin spełnienia świadczenia przez zakład ubezpieczeń wynika z art. 817 § 1 i 2 k.c.

Stąd orzeczono jak w punkcie I wyroku.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu znajduje podstawę prawną w art. 98 k.p.c., mając na uwadze, że powódka wygrała proces. Powódka poniosła opłatę od pozwu w kwocie 138 zł, 900 zł tytułem wynagrodzenia zawodowego pełnomocnika

zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800) przy czym brak dowodu opłaty skarbowej 17 zł, oraz wydatek na wynagrodzenia biegłego (951,53 zł i 97,17 zł) pokryty częściowo z jej zaliczki (przy czym niewykorzystaną zaliczkę przewodnicząca zwróciła), razem 2086,70 zł. Koszty te zasądzone od strony pozwanej, jako przegrywającej sprawę.

Zarządzenia:

1. (...)

2. (...) (...) (...) (...)

3.(...) (...) (...) J. K.;

4.(...)(...)